

Грищенко О. В. професор кафедри оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів,
кандидат юридичних наук

Грищенко Д. О. старший викладач кафедри протидії кіберзлочинності Харківського національного
університету внутрішніх справ

Чукалов К. Е. курсант факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ

КІБЕРБЕЗПЕКА КРИТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

У матеріалі на основі методології системного підходу представлено дослідження теоретико-правових засад правового забезпечення кібербезпеки критичної інформаційної інфраструктури України. Розглянуто чинне законодавство та проаналізовано підзаконні нормативно-правові акти України у галузі кібербезпеки критичної інформаційної інфраструктури. Зазначено, що сьогодні в Україні важливо забезпечити ефективне управління регіональними системами захисту інформації, а також безперервне і ефективне функціонування об'єктів інформаційної інфраструктури, особливо – критичної інфраструктури. Для того, щоб домогтися цих результатів на практиці, необхідно на перший план поставити реалізацію таких основних завдань, як розвиток кадрового потенціалу в галузі забезпечення кібербезпеки і розвиток національної галузі інформаційних технологій. Правове регулювання створення і використання інформаційної інфраструктури в Україні безпосередньо пов'язане з правовим забезпеченням безпеки усіх учасників 44 цього процесу (інформаційних відносин). Організація нових форм взаємодії державних органів влади з фізичними і юридичними особами повинна здійснюватися за певними стандартами електронних форм взаємодії. Використання інформаційної інфраструктури створює суспільні відносини, регулювання яких має здійснюватися за допомогою правових норм, а розробка, прийняття, застосування і виконання обов'язкових вимог до інформаційних технологій має здійснюватися на основі норм технічного регулювання. Інформаційні відносини, які виникають при використанні цифрових технологій, вимагають: визначення державного підходу до правового регулювання поданих відносин; розробки методології забезпечення інформаційної безпеки інформаційної інфраструктури та її користувачів. У цьому випадку формування національного законодавства в галузі створення і використання інформаційної інфраструктури є невідкладним завданням будь-якої держави, включаючи Україну. Так, критична інформаційна інфраструктура відрізняється від інформаційної інфраструктури включенням автоматизованої системи управління суб'єктів критичної інфраструктури та систем електрозв'язку в якості об'єктів критичної інформаційної інфраструктури. Відповідно до чинного Закону України «Про Національну програму інформатизації» під об'єктом інформатизації доцільно розуміти сукупність інформаційних ресурсів, засобів і систем обробки інформації (відомостей та/або даних), які використовуються відповідно до заданої інформаційної технології, засобів забезпечення, приміщень або об'єктів (будівель, споруд, технічних засобів), в яких ці засоби і системи встановлені, або приміщень і об'єктів, призначених для ведення конфіденційних переговорів. До об'єктів критичної інформаційної інфраструктури доцільно віднести автоматизовані системи управління, що належать державним установам і органам влади, юридичним і фізичним особам-підприємцям, які забезпечують взаємодію зазначених систем або мереж, що функціонують у сфері охорони здоров'я, освіти і науки, транспорту, зв'язку, енергетики, банківській сфері та інших сферах фінансового ринку, паливно-енергетичного комплексу, у галузі атомної енергії, оборонної, ракетнокосмічної, гірничодобувної, металургійної, хімічної промисловості і т. д. Інформаційна інфраструктура – це частина інформаційної сфери, яка є складно організованою системою, створюваною та функціонує на засадах принципів і механізмів міжнародного та національного правового регулювання суспільних відносин. Проблема забезпечення кібербезпеки вимагає вдосконалення правових, організаційних і технічних механізмів регулювання суспільних відносин, що виникають в інформаційній сфері. Сьогодні в Україні важливо забезпечити ефективне управління регіональними системами захисту інформації, а також безперервне і ефективне функціонування об'єктів інформаційної інфраструктури, особливо – критичної інфраструктури. Для того, щоб домогтися цих результатів на практиці, необхідно на перший план поставити реалізацію таких основних завдань, як

розвиток кадрового потенціалу в галузі забезпечення кібербезпеки і розвиток національної галузі інформаційних технологій. Потрібно систематизувати і удосконалити нормативноправові акти Кабінету Міністрів України та органів виконавчої влади на основі виявлення і виокремлення тих положень, які не відповідають вимогам щодо забезпечення кібербезпеки інформаційних технологій у міжвідомчій взаємодії, виходячи із сучасних реалій сьогодення.

Література

1. Про основні засади кібербезпеки України 05.10.2017, № 2163-VIII. Актуально на 28.03.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>
2. Захист критичної інфраструктури : впровадження в Україну [Critical infrastructure protection: problems and prospects of implementation in Ukraine]. Kyiv: NISD (in Ukrainian) [Бірюков, Д. С., & Кондратов, С. І. (2012). Захист критичної інфраструктури: проблеми та перспективи впровадження в Україні. Київ: НІСД] https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Sots_zahust-86178.pdf
3. Про національну програму інформатизації [About the National Informatization Program] (Ukraine), 04.02.1998, No 74/98-ВР. Retrieved March 28, 2021, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text> (in Ukrainian) [Про Національну програму інформатизації (Україна), 04.02.1998, № 74/98-ВР. Актуально на 28.03.2021.
- 4.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-вр#Text>

Грищенко Д.О, Грищенко О.В, Чукалов К.Е., Кібербезпека критичної інформаційної інфраструктури /Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів сектору безпеки і оборони : Матеріали науково-практичної конференції (Львів, 22 грудня 2023) / упорядник: Т.В. Магеровська. – Львів : ЛьвДУВС, 2024. – 192 с. 43-45с.